

Таким чином, зміни, закріплені на законодавчому рівні сприятимуть позитивному впливу на процедури відновлення платоспроможності або визнання банкрутства боржника-юридичної особи. Так, наразі процедура банкрутства стане ефективнішою і прозорішою для юридичних осіб, адже: Кодекс мінімізує можливість фіктивного банкрутства, що позитивно вплине на захист прав кредиторів, і, як наслідок, сприятиме відновленню кредитування; продаж майна підприємств-банкротів відбуватиметься виключно через електронні аукціони; значно скоротяться строки процедури банкрутства.

***Використана література:***

1. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> (дата звернення 13.02.2020).
2. Пояснювальна записка до проекту Кодексу України з процедур банкрутства. URL: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/GH67W00A.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GH67W00A.html) (дата звернення 13.02.2020).
3. Рейтинг «Doing Business 2019». URL: [http://russian.doingbusiness.org/ru/data/exploreconomies/ukraine#DB\\_r1](http://russian.doingbusiness.org/ru/data/exploreeconomies/ukraine#DB_r1) (дата звернення 14.02.2020).
4. Удовиченко О. Кодекс із процедур банкрутства: нові правила. URL: [http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine\\_article/EA012205](http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA012205) (дата звернення 14.02.2020).
5. Чого чекати від нового кодексу з процедур банкрутства: головне і важливе від Сергія Жукова. URL: <https://bankruptcy-ua.com/articles/11473> (дата звернення 14.02.2020).

**Плетенецька С.,** к.е.н., доц.,  
Університет економіки та права «Крок»,  
м.Київ, Україна

## **ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ СУБ'ЄКТАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Діяльність суб'єктів господарювання в сучасних реаліях залежить від низки умов, що визначаються як внутрішніми, так і зовнішніми факторами. Забезпеченість підприємця необхідним обсягом фінансових ресурсів свідчить про потенційну можливість фінансувати потребу в будь-якому іншому виді ресурсів. Управління фінансовими ресурсами в ринкових умовах спрямоване на підвищення ринкової вартості й інвестиційної привабливості підприємства. Для формування механізму якісного та ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства, необхідно дотримуватися принципів системності та комплексності, що стає особливо актуальним є у зв'язку із економічною та політичною нестабільністю у світі, глобалізацією бізнесу, збільшенням підприємницьких ризиків та жорсткістю конкуренції. Рівень фінансового потенціалу й умови фінансових ринків розширюють або обмежують можливості формування підприємцями достатнього обсягу фінансових ресурсів. Все це зумовлює необхідність розробки ефективної політики управління фінансовими ресурсами як одного з найважливіших елементів в загальній стратегії діяльності та розвитку бізнесу.

Фінансові ресурси є необхідною умовою здійснення процесу розширеного відтворення на всіх його стадіях і у всіх формах. Отже, для обґрунтованого визначення поняття фінансових ресурсів необхідно чітко визначити ті критерії, яким воно повинно відповідати. До них належать джерела створення, форми виявлення, цільове призначення.

В економічній літературі під фінансовими ресурсами частіше за всього розуміють кошти, наявні у розпорядженні суб'єкта, що господарює [4, с.17]. Інші дослідники підкреслюють, що дана сукупність коштів формується з метою фінансування розвитку підприємства в майбутньому періоді [1, с.32]. Формування фінансових ресурсів розпочинається в момент заснування підприємства, коли утворюється статутний капітал, а також в процесі діяльності суб'єкта. Забезпечення фінансовими ресурсами з різних джерел дає можливість підприємцю своєчасно інвестувати кошти в нове виробництво, забезпечувати у разі необхідності розширення і технічне переозброєння діючого, фінансувати наукові дослідження, розробки та їх впровадження [4, с.17].

Однак у сучасних умовах підприємці недостатньо забезпечені фінансовими ресурсами через обмеженість джерел їх формування. Значна кількість підприємств є збитковою, що суттєво обмежує джерела формування фінансових ресурсів. Залучення банківських кредитів супроводжується збільшенням платежів за їх використання, що призводить до збільшення операційних витрат та збитків.

Формування раціональної структури джерел фінансових ресурсів підприємницьких структур для фінансування необхідного обсягу затрат та забезпечення бажаного рівня ефективності є одним із найважливіших завдань фінансового менеджменту. З метою забезпечення ефективного управління цим процесом суб'єктами діяльності повинна розроблятися така фінансова стратегія, що направлена на залучення фінансових ресурсів із різних джерел згідно потреб його розвитку у майбутньому періоді. Політика формування фінансових ресурсів представляє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, яка полягає у забезпеченні необхідного рівня самофінансування його виробничого розвитку [5, с.156].

Слід зазначити, що однією з найбільших проблем для бізнесу є низька ефективність управління своїми фінансовими ресурсами. Своєю чергою окреслена проблема спричиняє наявність в економіці України великої кількості збиткових чи неплатоспроможних суб'єктів господарювання.

Аналізуючи ринкові та структурні перетворення в економіці України, виникає необхідність розробки цілісної системи принципів управління фінансовими ресурсами, які орієнтуються на нові умови функціонування, а саме: забезпечення конкурентної переваги як основної мети розвитку підприємства; оцінка ресурсного потенціалу як сукупності трудових, матеріальних та фінансових ресурсів, що забезпечують можливість реалізації його цілей; одноманітність техніко-економічних механізмів розподілу ресурсів на усіх рівнях технологічної структури; зіставлення фінансового потенціалу з цільовими стратегічними орієнтирами і прийнятним рівнем ризику для забезпечення фінансової безпеки суб'єкта; системність управління фінансовими ресурсами і

ризиками. Тому кожному суб'єкту господарювання необхідно більш раціонально використовувати свої ресурси, зменшуючи кількість позик та зобов'язань. І державі, особливо в цих умовах, потрібно забезпечити стійкість економіки та вдосконалити нормативно-правову базу, що дозволить захистити підприємства та функціонувати навіть у кризових ситуаціях.

Управління фінансовими ресурсами - це система інструментів, методів, форм розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з процесами формування, розподілу та використання фінансових ресурсів для досягнення стійкого фінансового стану та ефективної роботи підприємства [6, с.370].

Процес управління фінансовими ресурсами передбачає прийняття управлінських рішень в умовах, що швидко змінюються. У зв'язку з цим наука про управління фінансовими ресурсами повинна дозволяти вдосконалювати процес навчання шляхом розробки методів прийняття управлінських рішень в умовах зовнішніх суперечностей. Найважливішим завданням управління фінансовими ресурсами є визначення обсягів, джерел та форм залучення фінансових ресурсів для господарської діяльності підприємства.

Вибір найкращого варіанту формування та використання фінансових ресурсів з урахуванням існуючих та потенційних фінансових можливостей передбачає використання системно-аналітичного підходу до управління фінансовими ресурсами. Цей підхід заснований на тому, що доцільність управлінського рішення визначається ситуацією, створеною чинниками внутрішнього та зовнішнього середовища. Практичне рішення проблеми полягає в переході від аналітичних методик до пошуку найкращого стратегічного та тактичного планування. Підхід до управління фінансовими ресурсами як до процесу характеризується його динамічною стороною, яка виглядає як послідовність операцій, керованих функціями управління: аналіз, прогнозування, планування, контроль тощо [3]. Функції управління включають: збір інформації для управління, аналіз її та прийняття рішень. У свою чергу прийняття рішень включає: прогнозування (планування), регулювання (оперативне управління) та контролінг.

Оцінку якості управління фінансовими ресурсами підприємства необхідно проводити за критеріями стійкості, платоспроможності та ділової активності, які розглядаються через показники структури капіталу, ліквідності та оборотності, що дає можливість кількісно оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства.

Якість використання фінансових ресурсів може бути оцінена через ефективність використання, при цьому ефективність забезпечується впливом багатьох внутрішніх і зовнішніх факторів: економічних, правових, соціальних та інших. Незважаючи на велику кількість фінансових коефіцієнтів та різноманітних підходів щодо визначення ефективності використання фінансових ресурсів, необхідно впровадити таку систему критеріїв та їх нормативних значень, яка б допомагала найбільш точно оцінити ефективність використання наявних фінансових ресурсів на підприємстві і яка була б зрозумілою, аргументованою та враховувала вид економічної діяльності.

Отже, залежність ефективності виробничо-господарської діяльності суб'єктів від багатьох зовнішніх і внутрішніх загроз зумовлює необхідність розвитку такої системи управління фінансовими ресурсами, яка б дозволила виконати стратегічні та поточні плани. Для цього необхідно визначити набір фінансових показників, що характеризують цільову ефективність їх виробничої та господарської діяльності в умовах конкурентного ринку при прийнятті рішень щодо управління фінансовими ресурсами [2, с.243]. Основна мета управління фінансовими ресурсами забезпечення максимізації ринкової вартості підприємства, що реалізує кінцеві фінансові інтереси його власників.

#### **Використана література:**

1. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с.
2. Москусенко А.О., Плетенецька С.М. Управління фінансовими ресурсами підприємства. *Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2018 р.)* - К.: Університет "КРОК", 2018. - с.242-244
3. Петик М.І. Економічна суть і призначення фінансових ресурсів у забезпеченні господарської діяльності суб'єкта господарювання [Електронний ресурс] / М. І. – Режим доступу: [http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Aktualni-problemy-rozvytku-ekonomiky-regionu/2018\\_4\\_1/35.pdf](http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Aktualni-problemy-rozvytku-ekonomiky-regionu/2018_4_1/35.pdf).
4. Петруня Н. В. Концептуальні підходи до визначення сутності активів підприємств. *Облік і фінанси АПК*. – 2017.– № 1. – С. 120–124.
5. Плетенецька С.М. Формування фінансової стратегії інноваційно-активних підприємств. *Вченні записки Університету "КРОК"*. - 2013. - Вип. 34. - С. 155-162. - (Серія "Економіка").
6. Шуляр О.В., Плетенецька С.М. Джерела фінансування підприємства та напрями їх оптимізації. *Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2018 р.)* - К.: Університет "КРОК", 2018. - С.370-371.

**Портна О.,** д.е.н., доц.,  
**Дерева Б.,** студент  
ХНУ імені В.Н. Каразіна,  
м. Харків, Україна

### **ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ**

Сучасні підприємства функціонують в умовах невизначеності, складного та нестабільного середовища. Виникнення і розгортання негативних тенденцій в соціально-економічному та політичному житті є передумовою виникнення кризових явищ, що вражають ключові елементи підприємницької діяльності, призводячи до зростання заборгованості підприємств і, як результат, втрата окупності та загроза банкрутства.

Наявність політичної, фінансово-економічної нестабільності [2; 3], недосконалість конкуренції на ринку товарів та послуг, зростання кількості збанкрутілих підприємств (рис. 1) посилює інтерес до дослідження причин